

Archidiecezjalny Program Duszpasterski

ROK B

**ADWENT, BOŻE NARODZENIE
I OKRES ZWYKŁY**

Propozycje szczegółowe

Poznań 2008/2009

MARTYRIA

Świadectwo o Słowie

Rodzina środowiskiem życia

Pierwszym środowiskiem życia jest rodzina. Podkreślajmy, że w życiu katolików winna ona zawsze opierać się na sakramentalnym małżeństwie. Rodzina jest prawdziwym sanktuarium życia, miejscem, w którym życie, dar Boga, może być w sposób właściwy przyjęte i chronione przed licznymi atakami, na które jest wystawione, może też rozwijać się zgodnie z wymogami prawdziwego ludzkiego wzrostu. Dlatego rodzina odgrywa niezastąpioną rolę w kształtowaniu kultury życia (por. EV 92). Ona winna być środowiskiem nowego życia duchowego, nowego życia w miłości służebnej, a przede wszystkim wspólnotą otwartą na każde nowo poczęte dziecko. Poruszajmy te tematy także podczas spotkań z rodzicami różnych grup katechizowanych dzieci i młodzieży z naszych parafii.

Wspólnota kapłańska

Kapłani pracujący w zespole duszpasterskim w jednej parafii oraz posługujący w jednym dekanacie tworzą swoistą „rodzinę”. Klimat panujący w środowiskach kapłańskich, podobnie jak w rodzinie, ma istotne znaczenie w realizacji otrzymanego od Boga powołania. Temat pracy duszpasterskiej: *nowe życie w rodzinie*, niech mobilizuje do zaangażowania się wszystkich prezbiterów na rzecz tego środowiska.

Przygotowanie do małżeństwa

Na jednym z etapów przygotowania do małżeństwa, narzeczeni spotykają się z kapłanem, by spisać protokół przedmałżeński oraz omówić liturgię sakramentu. Wykorzystajmy tę szansę rozmowy duszpasterskiej. Dla wielu młodych ludzi to nierzadko jedyna szansa osobistego spotkania się z kapłanem. Ze względu na to, że wielu naręczonych zamieszkuje razem przed ślubem, podejmuje ten temat, motywując ich do zmiany postępowania lub przynajmniej do dojrzałego rachunku sumienia z dotychczasowego życia. Wręczajmy naręczonym stosowny tekst rachunku sumienia, by pomóc im w przygotowaniu się do spowiedzi przedślubnej.

Katecheza przed chrztem

Pojawiają się niepokojące sygnały świadczące o zaniedbaniach dotyczących przygotowania rodziców oraz chrzestnych dziecka do sakramentu chrztu. To spotkanie jest wielką duszpasterską szansą i nie wolno jej zaprzepaścić. To jedna z podstawowych form katechezy dorosłych, która nie może ograniczyć się tylko do omówienia liturgii. Dokładajmy wszelkich starań, by ta katecheza, usytuowana w kontekście życia osób, które w niej uczestniczą, umacniała ich wiarę.

Życie w wolności od narkotyków

W związku z przygotowaniem do sakramentu bierzmowania podejmujemy aktualny w środowisku młodzieży problem spożywania narkotyków. Pomagajmy młodym dokonywać dobrych, mądrych życiowych wyborów. Wskazujmy na rolę Ducha Świętego w procesie dochodzenia człowieka do dojrzałości. Zachęcajmy do składania w czasie bierzmowania deklaracji życia w wolności od narkotyków.

Szkoła Formacji Duchowej

Pomocą w trosce o rozwój życia duchowego staje się w naszej archidiecezji nowa propozycja duszpasterska – Szkoła Formacji Duchowej. Nie tylko przekażmy wiernym w parafiach informację na jej temat, ale zachęćmy osoby, o których wiemy, że takiej oferty poszukują czy potrzebują.

Duchowość biblijna

Stowarzyszenie *Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II* kontynuuje trud kształtowania duchowości biblijnej. Kwartalnik „Krag Biblijny”, który drugi rok włączamy do *Archidiecezjalnego Programu Duszpasterskiego*, niech będzie w naszych parafiach narzędziem duszpasterskim służącym do prowadzenia spotkań biblijnych, uczących modlitwy i życia Bożym Słowem. Duże zainteresowanie kursami formacji biblijnej w Poznaniu (dla początkujących, podstawowy i pogłębiony) oraz kręgami biblijnymi w parafiach, wskazują na głód Słowa Bożego u wiernych.

Niepokalana

W Adwencie przeżywamy uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP. Maryja, wolna od grzechu, jest dla nas wzorem życia człowieka, którego serce oddane było tylko samemu Bogu. W tym roku duszpasterskim chcemy promować wśród młodych parafian Ruch Czystych Serc. Wykorzystaj-

my ten dzień, by o tym mówić i zaplanować dalsze działania w oparciu o materiały zawarte w Programie ogólnopolskim.

Owiedziny duszpasterskie

Do ogólnopolskiego *Programu duszpasterskiego* dołączona jest karta z medytacją nawiązującą do tematu *Otoczmy troską życie*. Obraz może stać się dla wiernych inspiracją do refleksji nad własnym życiem. Kartę można wykorzystać nie tylko podczas kolędy, lecz także w czasie katechezy czy rekolekcji. Podobnie jak przed rokiem, odkrywajmy „trudne sytuacje” w parafii. Kolęda daje wyjątkową okazję duszpasterzom dostrzegania, gdzie w ich parafii jest zagrożone życie. Zwracajmy uwagę na porzuconych przez małżonków oraz na małżeństwa nie mogące doczekać się potomstwa. Znając te osoby, będziemy mogli łatwiej dotrzeć do nich z informacją na temat zorganizowanych dla nich rekolekcji przez Duszpasterstwo Rodzin. Twórzmy rejestr trudnych spraw, sytuacji rodzinnych, by później zająć się nimi wraz z wiernymi z Parafialnej Rady Duszpasterskiej.

Emigranci i eurosieroty

Wielu emigrantów przyjeżdża na Boże Narodzenie do Polski. Dostrzeżmy ich w naszych parafiach. Otoczmy ich modlitwą. Podejmujmy temat dzieci doświadczonych brakiem rodziców przebywających na emigracji. Według statystyk tzw. eurosierot jest w Polsce ok.400 tysięcy. Tarnowskie wydawnictwo *Biblos* (www.biblos.pl) przygotowało dla Polaków wyjeżdżających za pracą dwujęzyczne modlitewniki z informacją o polskich duszpasterstwach i Mszach św. celebrowanych po polsku. Wydano trzy wersje: anglo-, niemiecko- i francuskojęzyczną.

Dzień Życia Konsekrowanego

W święto Ofiarowania Pańskiego przeżyjemy Dzień Życia Konsekrowanego. Otoczmy naszą modlitwą osoby konsekrowane, zwłaszcza żyjące i pracujące w parafii lub z niej pochodzące. Przypominajmy także o możliwości konsekracji ludzi świeckich, których zadaniem jest dawanie świadectwa o Bożej miłości w sercu świata.

Objawienie Pańskie

W uroczystość Trzech Króli przypominajmy wiernym o odpowiedzialności za misyjną działalność Kościoła. Wiara umacnia się w nas, gdy ją przekazujemy. Zorganizujmy w parafii grupę (y) kolędników misyjnych.

Dzieci przebrane za Mędrców, w towarzystwie osoby dorosłej, odwiedzają domy parafian niosąc im życzenia Bożego błogosławieństwa, zbierając równocześnie ofiary na potrzeby misji świętych.

Przy organizowaniu kolędników misyjnych można zasięgnąć rady u sióstr Klawerianek w Poznaniu, ul. Dmowskiego 130 (tel. (061) 869-95-38).

KONTYNUACJA PROPOZYCJI Z LAT UBIEGŁYCH

Spotkania opłatkowe

Spotkania opłatkowe w parafii niech staną się okazją integrowania różnych grup. Drogą ku temu jest wspólne organizowanie opłatka. Podziękujemy wiernym za zaangażowanie w parafii.

Przygotowanie kolędy

Zachęcamy, by poprzedzić kolędę rozmową z Radą Duszpasterską, by wspólnie zastanowić się, jak i o czym rozmawiać z ludźmi w tym roku. Bądźmy wrażliwi na różne formy ubóstwa, które dotyczą naszych parafian. Nowa bieda może dotyczyć rozbitych małżeństw, wolnych związków, samotności, uzależnienia od alkoholu czy narkotyków, może być związana ze śmiercią bliskiej osoby czy z emigracją zarobkową.

Ewangelizacja wizualna

Umieszczajmy na terenach naszych parafii plakaty ewangelizacyjne, które mogą zachęcać ludzi do refleksji nad swoim życiem wiary.

Adres kontaktowy: Ewangelizacja Wizualna, Fundacja im. Św. Franciszka z Asyżu, 31-044 Kraków, ul. Grodzka 54, tel. (012) 428-31-70, tel./fax (012) 428-32-41, www.ewangelizacja.org.pl, biuro@ewangelizacja.org.pl

LITURGIA

Słowo i sakrament

Modlitwa rodzinnego domu

W adwentowym, przedświątecznym zabieganiu, liturgia zachęca nas do zatrzymania się i podjęcia refleksji nad sensem naszego życia, nad celem naszego istnienia. Jeśli rodzina ma być Kościołem domowym, to nie może zabraknąć w niej dialogu z tym, który stanowi o istocie Kościoła, z Chrystusem. Zachęcajmy wiernych do rodzinnej modlitwy w Adwencie. Przypominajmy o *Rytuale rodzinnym*, który zawiera wiele propozycji modlitw i celebracji w rodzinie. Zachęcajmy także do modlitwy śpiewem kolęd w okresie Narodzenia Pańskiego.

Roraty

Msze św. roratnie gromadzą dużą liczbę dzieci w naszych parafiach. Wykorzystajmy to, zapraszając do tworzenia liturgii tych Mszy św. ich rodziców, zwłaszcza do pełnienia funkcji lektora. Pamiętajmy w Adwencie także o dorosłych. Jeśli wszystkie Msze św. roratnie odbywają się z licznym udziałem dzieci, to znajdziemy w homilii choćby chwilę na zwrócenie się do dorosłych. Gromadźmy także młodzież. W niektórych parafiach sprawdza się sobotnia poranna Msza roratnia z młodzieżą, a po niej wspólne śniadanie.

Życie Słowem Bożym

W Adwencie, podczas rorat, głosi się homilie. Zachowajmy ten zwyczaj także w okresie Narodzenia Pańskiego. Zachęcajmy wiernych, by w rodzinach czytali Pismo Święte. W obchodzonym w Kościele Powszechnym Roku św. Pawła proponujemy lekturę szczególnie jego Listów i Dziejów Apostolskich. Zachęcajmy do nabycia wydanych przez Wydawnictwo Św. Wojciecha Listów św. Pawła w tłumaczeniu *Biblii Poznańskiej*. Zachęcajmy wiernych do nawiedzania świątyń jubileuszowych, którym patronuje św. Paweł. Osobom uczestniczącym w codziennej Mszy świętej proponujemy *Słowo na każdy dzień* – komentarze do czytań przygotowywane przez Szkołę Nowej Ewangelizacji w naszej Archidiecezji. Zwracajmy uwagę na to, że rodzina, jako Kościół domowy winna żyć Słowem Bożym i sakramentami (por. FC 38).

Życie sakramentalne

Od początku Adwentu zapraszamy wiernych do gorliwszego życia sakramentalnego. Szczególnie zachęcajmy do korzystania z sakramentu pokuty, by mogli karmić się na Eucharystii nie tylko Słowem Bożym, ale także Ciałem Chrystusa. Tylko człowiek z sercem otwartym dla Boga może w pełni doświadczyć tajemnicy przyjścia Chrystusa w liturgii Narodzenia Pańskiego. Pozostawanie na poziomie tylko zewnętrznych tradycji grozi zredukowaniem życia wiary do „swoistego folkloru” (choinka, prezenty, karp...).

Rodzinna wigilia

Uroczystość Narodzenia Pańskiego niesie ze sobą niepowtarzalny klimat. Szczególne znaczenie posiada wieczór wigilijny ze swymi tradycjami i zwyczajami. Przypominajmy wiernym o wigilijnej liturgii domowej, w której jest miejsce na odczytanie Słowa Bożego i wspólną modlitwę. Wykorzystajmy broszurkę przygotowaną przez „Przewodnik Katolicki” oraz poruszajmy ten temat w prasie parafialnej.

Rodzinny różaniec

Jan Paweł II wielokrotnie zachęcał do modlitwy różańcowej w rodzinach i za rodziny. Ta modlitwa ma szczególną moc i winna być pielęgnowana w naszych domach i wspólnotach parafialnych. Różaniec, będąc medytacją życia Zbawiciela uczy, jak troszczyć się o własne życie, by iść szlakiem wytyczonym przez Jezusa.

Niedziela Świętej Rodziny

Kościół, wskazując na Świętą Rodzinę, chce dać każdej chrześcijańskiej rodzinie wzór życia; zachęca nas, byśmy w naszych rodzinach naśladowali jej cnoty. Wtedy nasze domy staną się azylem pokoju, w którym rodzi się i z którego promieniuje radość życia. W tę niedzielę w niektórych parafiach świętuje się jubileusze małżeńskie. Zaprośmy rodziny do przygotowania oprawy liturgicznej na Eucharystię. Udzielajmy rodzinom błogosławieństwa (np. przez nałożenie rąk). Przygotujmy mały upominek (np. obrazek Świętej Rodziny). Jeśli są ku temu warunki, warto przygotować mały kiermasz z ciekawymi książkami o tematyce rodzinnej.

Chrzest Pański

Niedziela Chrztu Pańskiego przypomina nam nasz własny chrzest, czyli nowe narodziny, początek nowego życia w Chrystusie. W chrzcie po-

rzucamy siebie samych, składamy nasze życie w Jego ręce (Benedykt XVI), aby móc powiedzieć za św. Pawłem: *już nie ja żyję, lecz żyje we mnie Chrystus* (Ga 2,20). Odnówmy chrzest tego dnia przez aspersionę podczas Mszy św. oraz przez osobiste podejście do chrzcielnicy, która winna być tej niedzieli otwarta i przyozdobiona kwiatami.

KONTYNUACJA PROPOZYCJI Z LAT UBIEGŁYCH

Komentarze do niedzielnej Liturgii Słowa

Program Duszpasterski proponuje komentarze do niedzielnych czytań biblijnych. Tradycyjnie, teksty opracowuje redakcja miesięcznika ruchu Światło-Życie „Wieczernik”.

Propozycje śpiewów

Także tego roku otrzymamy propozycje śpiewów na niedzielne Msze św. Są one przygotowane w dwóch egzemplarzach. Bardzo prosimy Księży Proboszczów o systematyczne przekazywanie jednego z nich organistom.

Modlitwa przy wieńcu adwentowym

Wieńce adwentowe coraz częściej pojawiają się w naszych domach. Podkreślamy ich religijne znaczenie, tłumacząc symbolikę wieńca. W rodzinie wieńiec może zachęcać do codziennej wspólnej modlitwy. Każdego tygodnia, zapalając kolejną świecę na wieńcu, możemy modlić się w różnych intencjach. Wieńce można wykonać w parafii (np. przygotowuje je młodzież lub Parafialny Zespół Caritas) lub zakupić na giełdzie kwiatowej w Poznaniu.

Świeca Caritas

Zachęcajmy do zapalania świecy Caritas przy wspólnych posiłkach w święta i inne dni nowego roku. Przypominajmy parafianom o potrzebie wspólnej modlitwy w rodzinach, której towarzyszyć może światło tej świecy.

Betlejemskie światło pokoju

Jak co roku, harcerze będą roznosić światło betlejemskie. Niech świeca Caritas zaplonie w domach betlejemskim światłem.

DIAKONIA

Posługa wobec potrzebujących i wspólnoty

Ruchy prorodzinne

W naszej Archidiecezji działa wiele ruchów i stowarzyszeń, które pełnią rolę służebną wobec rodziny (np. Domowy Kościół, Spotkania Małżeńskie, Droga Neokatechumenalna, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, Ruch Szentszacki, Equipes Notre-Dame) wspierając ją w jej egzystencji. Przypatrzmy się, jak to jest w naszej parafii, co możemy zrobić, aby takie wspólnoty powstały lub jak wzmocnić oddziaływanie już istniejących na środowisko rodzin w parafii.

Odwiedziny chorych

Świąteczny upominek wraz z życzeniami od duszpasterzy i wspólnoty parafialnej może sprawić osobom chorym i samotnym wiele radości. Zaprosimy ludzi młodych do pomocy w przygotowaniu i zanoszeniu paczek do domów osób chorych i starszych.

Paczki dla ubogich dzieci

W wielu parafiach przygotowuje się już na początku Adwentu kartki z imionami i wiekiem dzieci, które parafia pragnie obdarować praktycznymi upominkami. Znając płeć i wiek dziecka, można przygotować konkretny prezent, który parafialny zespół Caritas przekaze przed świętami pod znany sobie adres. Dzieci, pochodzące z ubogich rodzin, pozostają dla ofiarodawców anonimowe, co wiąże się z uszanowaniem ich godności. Karteczki z imionami i wiekiem dzieci wiszą niekiedy na adwentowych drzewkach ustawianych w kościołach lub wykładane są w koszyczkach we wskazanym wcześniej miejscu. Niekiedy cała rodzina, rodzice wraz z dziećmi, uczestniczy w przygotowaniu takiego prezentu. Staje się to wówczas okazją do uczenia dzieci solidarności z potrzebującymi oraz wrażliwości na cierpienie bliźnich.

Szkolne Koła Caritas

W wielu szkołach powstały już szkolne Koła Caritas. Są one miejscem, gdzie młodzież i dzieci kształtują postawy solidarności wobec potrzebują-

cych. Zauważmy, jak bardzo ważna jest taka działalność formacyjna przy dzisiejszych problemach polskiej szkoły.

Dzień Chorego

Tradycyjnie, we wspomnienie Matki Bożej z Lourdes obchodzimy Światowy Dzień Chorego. Pamiętajmy o chorych parafianach w modlitwie. Dzień chorych najczęściej organizujemy w cieplejszych porach roku. Zaprosimy do wspólnej modlitwy w świątyni tych chorych, którzy o tej porze roku mogą tam dotrzeć. Zatrószmy się, by chorzy parafianie odczuli, że jest to ich dzień.

KONTYNUACJA PROPOZYCJI Z LAT UBIEGŁYCH

Wigilijne dzieło pomocy dzieciom

Świece Caritas cieszą się ciągle dużym zainteresowaniem wiernych. Wskazujmy wyraźnie na cel tego dzieła, nawiązując do organizowanego przez Caritas wycieczki dla dzieci w okresie wakacji. Pomyślmy już o parafialnej ofercie dla dzieci w zimowe ferie oraz letnie wakacje 2009. Parafia może przy tym skorzystać z pomocy finansowej Caritas Archidiecezji.

Solidarność sąsiedzka

Nawiązując do polskiej tradycji pustego miejsca przy wigilijnym stole, zachęcajmy wiernych do sąsiedzkiej gościnności i solidarności. Zapraszamy osoby samotne do naszych domów.

Podsumowanie kolędy

Jeśli jednym z owoców odwiedzin duszpasterskich będzie zebranie informacji o sprawach trudnych w parafii, to konieczne będzie wspólne zastanowienie się, jak zaradzić tym problemom. Zespół Caritas powinien otoczyć opieką te osoby, które potrzebują szczególnej pomocy. Warto dostrzegać inne formy biedy, jak np. niedza edukacyjna i tzw. eurosieroty.